

УДК 346.34

В. А. Завертнева-Ярошенко, старший викладач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Кафедра цивільно-правових дисциплін
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

А. С. Кисель, студентка 3 курсу
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Економіко-правовий факультет
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

ПРОБЛЕМИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Статтю присвячено аналізу законодавства України та Європейського Союзу у сфері захисту прав споживачів, висвітлено проблемні питання гармонізації у цій сфері. У роботі зазначені основні директиви ЄС про захист прав споживачів, розглянуті деякі положення нормативно-правових актів нашої держави, які регулюють дану сферу. Обґрунтована необхідність вдосконалення законодавства України у конкретних напрямках відповідно до європейських вимог.

Ключові слова: споживач, захист прав споживачів, гармонізація, якість товарів, директива Європейського Союзу.

Постановка проблеми. Одним з основних завдань законодавця є забезпечення пріоритету прав і свобод людини. Неабияку роль у цьому відіграє закріплення вимог до якості товарів та послуг.

На даний момент існує значна кількість нормативно-правових актів, які націлені на захист інтересів покупців як в Європейському Союзі, так і в Україні. У суспільстві все більша увага приділяється саме споживачу, становлення прав якого відбувалось досить довго. Світова практика розробила систему основоположних гарантій у цій сфері, яка вплинула на формування національних споживчих політик. Тому сьогодні, ми можемо вважати захист прав споживачів, окремим правовим інститутом, який потребує розвитку та вдосконалення.

На думку авторів, залишається велика кількість проблем у цій сфері, однією з яких є недосконалість правової бази, що сприяла б ефективному захисту споживача.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значну увагу проблемам захисту прав споживачів у своїх працях приділили Л. М. Іваненко, С. А. Косінов, Г. А. Осетинська, О. П. Письменна, О. Ю. Черняк та інші. Діяльність органів ЄС у сфері захисту прав споживачів була розглянута в монографії Є. А. Арабей. Деякі вчені, наприклад, Р. Ю. Ханік-Посполітак вважають, що нормативні акти України в цій області є узгодженими, інші ж, наприклад, С. А. Косінов, стверджують, що чинне законодавство, а саме, Закон України «Про захист прав споживачів» не може забезпечити ефективного вирішення окремих практичних питань захисту споживача [1].

Мета статті. Мета даного дослідження полягає у здійсненні аналізу української системи захисту прав споживачів, обґрунтуванні необхідності реформування законодавства України у цій сфері та встановленні напрямів такого реформування, в аналізі положень захисту прав споживачів у ЄС та виявленні проблем гармонізації, також вбачається за необхідне, зробити спробу надати пропозиції щодо усунення колізій, що існують.

Виклад основного матеріалу. Становлення прав споживачів у світі є досить довгим процесом, який бере свій початок з часів появи перших законів, що сприяли запобіганню фальсифікації продуктів внаслідок поширення практики використання хімікатів. У США перший закон щодо продуктів харчування з'явився в 1785 році. Протягом 1789 – 1906 рр. Конгресом США було прийнято більше 100 законів стосовно харчових продуктів [2, с. 40].

Ще в 1879 році, законодавство Німеччини, стало охороняти продукти харчування, іграшки, обої, фарбу, посуд та ін. Якщо особа порушувала поліцейське розпорядження стосовно правил торгівлі, то вона мала сплатити штраф у розмірі 150 марок, якщо ж підробляла харчові продукти, то сплачувала штраф до 1500 марок або мала бути арештована [3].

У 1935 році був заснований союз споживачів США, аналогічні організації також виникли у Франції, Німеччині, Великобританії, Канаді.

У Договорі про створення Європейського Економічного Співтовариства від 1957 р. не містилося прямого визначення щодо необхідності захисту прав споживачів. Проте, його преамбула закріплювала положення про спільну мету шести країн, що підписали його.

У Договорі про ЄЕС містяться такі непрямі посилання на політику Співтовариства щодо захисту прав споживачів:

- відповідно до ст. 31, одним із завдань сільськогосподарської політики є забезпечення постачання продукції споживачам за розумною, прийнятною ціною;
- згідно зі ст. 34, спільна організація сільськогосподарського ринку має уникати «будь-якої дискримінації між виробниками чи споживачами в межах співтовариства»;
- згідно зі ст. 81, сумісним з принципами спільного ринку, є укладення угоди між компаніями за наявності належної частки кінцевого прибутку для споживачів;
- у сфері конкурентної політики, компанії не можуть «обмежувати виробництво, розповсюдження і технічний розвиток на шкоду споживачам» (ст. 82) [4].

В 1960 році при ООН було засновано Консюмерс Інтернешнл (Consumers International) – Міжнародна організація споживчих товариств та незалежних споживачів, яка об'єднує майже 200 країн світу, членом якої з 1997 року є Україна [2, с. 40-41].

Вперше права споживачів отримали чітке закріплення в Посланні Джона Кеннеді до Конгресу 15.03.1962 р. У Біллі Президента були закріплені такі права, як право на безпеку, на інформацію, на вибір. З часом до наведеного переліку додалися право на освіту, на захист економічних інтересів споживачів, на утворення консюмерських організацій, на здорове довкілля. Права споживачів вдосконалювались в процесі розвитку консюмеризму. Важливу роль в цьому відіграла Хартія захисту споживачів 1973 р. Розробку прав споживачів здійснювали такі міжнародні організації, як Консюмерс Інтернешнл (1960 р., Лондон), Європейське бюро споживачів (1962 р., Брюссель) та ін. [5, с. 39].

Захист прав споживачів у Європейському Союзі розвивався і набув значної ваги протягом останніх десяти років, що насамперед, було пов'язано з необхідністю кращого захисту здоров'я та безпеки громадян європейських держав. В законодавстві ЄС були визначені основні ризики, на які найчастіше наражаються споживачі, а саме:

- нещасні випадки, спричинені споживанням неякісних товарів та послуг (наприклад, транспортних);
- умови договорів, які обмежують права споживачів, оманлива реклама та неправдива інформація (при маркуванні харчових продуктів, в т. ч. екологічне маркування);
- відмова у доступі до правосуддя;
- маніпуляція дитячою психікою шляхом використання реклами, телерадіотрансляції, друкованих ЗМІ;
- шкода навколишньому середовищу, що впливає на здоров'я людей [6, с. 17].

Одразу відмітимо, що законодавство ЄС не регулює усі аспекти захисту прав споживачів. Як правило, таке регулювання здійснюється Директивами, що є доволі різноплановими і детально врегульовують лише певні сфери, закріплюють базові стандарти. Держави-члени ЄС можуть у своєму національному законодавстві змінювати дані норми у разі, якщо це не буде ускладнювати рух товарів на внутрішньому ринку. Суттєві розбіжності, наприклад, існують у законодавстві, спрямованому на регулювання комерційної діяльності. Окрім цього, у європейських державах, досить широко застосовуються кодекси поведінки. У Данії, Швеції та Фінляндії, використання кодексів, заохочується з метою надання практичного змісту загальним правилам. Отже, держави самі можуть встановлювати відмінні одна від одної системи захисту прав споживачів, що обумовлюється рівнем розвитку ринкових відносин у конкретній країні, особливостями державної споживчої політики тощо [7, с. 88-89].

Для того, аби проаналізувати відмінності в правовому регулюванні якості та безпеки продукції, необхідно визначитись з основними категоріями споживчого права, зокрема з категорією «споживач», адже законодавство Європейського Союзу та України розуміють її по-різному. Споживачем у законодавстві ЄС визнається тільки фізична особа. При цьому, споживачем у праві ЄС визнається не лише особа, яка придбала товар, замовила виконання послуг, а й особа, яка лише мала намір це зробити. Такий підхід видається зрозумілим, адже право на отримання інформації, як одне з базових прав споживача, не потребує укладення певної угоди [8, с. 44-45].

Українське законодавство не містить єдиного визначення споживача. Ст. 1 Закону України «Про природні монополії» та ст. 1 Закону України «Про телекомунікації» встановлюють, що до споживачів належать фізичні та юридичні особи; ст. 1 Закону України «Про електроенергетику» відносить до споживачів фізичних осіб та суб'єктів господарської діяльності. На практиці, відсутність уніфікованого визначення може призвести до виникнення проблем у розумінні даної категорії [9, с. 22].

Неможливо залишити поза увагою питання визначення змісту прав споживачів та поділ їх на групи за різними підставами. Законодавство ЄС не містить чіткого визначення прав споживачів, які б були об'єднані одним актом і загальними ознаками. На думку О. Ю. Черняк, такі права можна класифікувати за сферою правового регулювання: на права у сфері безпеки іграшок; безпеки ліків; реклами, заохочення, інформування споживачів; якості послуг у сфері туризму; укладення контрактів між постачальниками та споживачами; транспорту; якості послуг, що надаються засобами телекомунікацій; маркування продукції; фінансових послуг; якості послуг в енергетичній сфері; загальної безпеки продукції; відповідальності за недоброякісну продукцію; безпеки та якості продуктів харчування та продовольчої сировини [10, с. 461]. У наукових працях вищевикладені права часто підлягають подальшій деталізації, поділу та визначенню у загальній системі прав споживача. Автори статті згодні з позицією О. Ю. Черняк та визначають, що саме така класифікація є найбільш зрозумілою для розкриття змісту всього комплексу прав споживачів.

Виходячи зі змісту статті, було б доцільним розглянути особливості гармонізації законодавства нашої держави та ЄС у деяких з нижчеперелічених напрямів. Неможливо залишити поза увагою питання гармонізації українського законодавства із постановами ЄС у сфері органічного сільськогосподарського виробництва. Для прикладу, розглянемо особливості еко-маркування. В нашій державі, еко-маркуванню підлягають як харчові так і нехарчові продукти, а в ЄС (згідно з Регламентом Європейського Парламенту і Ради ЄС про знак екологічного маркування Європейського Союзу № 66/2010) – за загальним правилом, нехарчові, харчові ж – лише у випадку наявності сертифікату відповідно до органічного законодавства ЄС (харчові продукти можуть бути марковані «органічний», «біологічний») [11]. В Україні споживачі не розуміють, у чому полягає різниця на полицках магазинів між органічною соняшниковою олією та еко-олією тощо [12]. Отже, дана проблема потребує розв'язання на законодавчому рівні, а саме шляхом гармонізації із Регламентом ЄС щодо еко-маркування № 66/2010 та, як наслідок, одержання дозволу здійснювати еко-маркування в Україні для нехарчових продуктів, виробів, послуг відповідно до міжнародної практики.

ЄС має ґрунтовні напрацювання стосовно захисту права споживача на інформацію про продукцію, які спрямовані на покращення життя населення ЄС. Стандарти ЄС стосовно зазначення ціни на споживчі товари закріплені в Директиві 98/6/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.02.1998 року про захист споживачів при зазначенні цін на товари, що пропонуються споживачам. Однак, деякі положення Директиви, національним законодавством України враховані не були. Ч. 3 ст. 15 Закону України «Про захист прав споживачів» вказує лише на те, що «написи щодо ціни реалізації продукції мають бути чіткими і простими для розуміння» [1]. Проте, ст. 4 Директиви, закріплює вимогу, аби ціна продажу та ціна за одну одиницю «повинні зазначатися без розбіжностей, бути простими для ідентифікації та чітко розбірливими». Залишились поза увагою вітчизняного законодавства деякі положення Директиви, які б певною мірою сприяли поліпшенню поінформованості споживачів, а також уникненню неоднозначного розуміння цін: по-перше,

визначення поняття «ціна продажу» та «ціна за одиницю» закріплено в ст. 2 Директиви. В Законі України «Про захист прав споживачів» вищезазначені поняття згадуються лише в ч. 3 ст. 15 та чіткого визначення не містить [1]. По-друге, на сучасному етапі розвитку торгівлі існує обов'язок вказувати у ціннику ціну за одиницю виміру, що може призвести до певних витрат. Тому, спираючись на ст. 6 даної Директиви, доцільним було б закріпити у національному законодавстві, що зобов'язання зазначати ціну за одиницю товарів, інших, ніж ті, які продаються на вагу, для малих підприємств роздрібною торгівлі, пересувної торгівлі, зважаючи на характер та умови продажу, не застосовувати протягом перехідного періоду [13, с. 183, 188].

Також у системі законодавства ЄС значне місце займає Директива 2005/29/ЄС про недобросовісну комерційну практику, мета якої закріплена в ст. 1 і полягає у сприянні забезпечення нормального функціонування внутрішнього ринку, а також досягнення високого рівня захисту споживачів шляхом апроксимації законів, відповідних положень держав-членів ЄС, що стосуються несправедливих комерційних практик, що будуть шкодити економічним інтересам споживачів [14]. В українському законодавстві також є положення про заборону недобросовісних комерційних практик. Проте, більшість положень Директиви, які були б позитивними для національного українського законодавства, не було враховано. На думку авторів, необхідно було б доповнити законодавство України наступними видами недобросовісних комерційних практик, що вводять в оману: по-перше, надання права споживача, встановленого законом, як привілей, наданий продавцем; по-друге, реклама товару, що схожий на товар іншого виробника так, щоб у споживача склалося враження, що рекламований товар був вироблений даним споживачем; по-третє, заява про те, що купівля товару призведе до виграшу чи вилікування тощо. Потребує узгодження поняття несправедливої комерційної практики за Директивою та нечесної підприємницької практики. Окрім цього, законодавцю також необхідно було б врахувати різницю в поняттях оманливої комерційної практики (ст. 6-7 Директиви) та нечесної підприємницької практики, що вводить в оману (ст. 19 Закону) [15, с. 13].

У зв'язку з розвитком договірних правовідносин, все більшої актуальності на сьогодні, набуває захист прав споживачів у сфері укладення договорів між виробниками та споживачами. В цій сфері варто звернути увагу на Директиву 2011/83/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.10.2011 р. про права споживачів, яка стосується укладення дистанційних договорів та договорів, укладених поза діловими приміщеннями [16]. В українському законодавстві дане питання врегульоване ст. 12 («Права споживача в разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями») та ст. 13 («Право споживача у разі укладення договору на відстані») Закону України «Про захист прав споживачів» [1]. Директива передбачає більший обсяг інформації, що повинна надаватися споживачу перед укладенням договору, ніж Закон. Наприклад, в Законі не встановлена необхідність повідомлення про наявність законодавчих зобов'язань надання гарантій відповідності товарів, необхідність зазначення механізму роботи зі скаргами та ін. Також відрізняється можливість подовження строку відмови від договору, як гарантії захисту права споживача: в Україні строк може бути продовжено до 90 днів; в ЄС – до 1 року [15, с. 17].

Все більшого розвитку набуває сфера фінансових послуг. Підхід законодавства ЄС в регулюванні цієї сфери базується на вимозі надання достатньої інформації про фінансові послуги. У кількох Директивах ЄС, що стосуються розкриття інформації та реклами, практики продажів, ведення рахунків клієнтів, компенсаційних та гарантійних схем, а також конкуренції та фінансової стійкості надавачів послуг, закріплена вимога достатньої інформованості при купівлі таких послуг [17].

В Узагальненні судової практики Верховного Суду України «Судова практика з розгляду цивільних справ про захист прав споживачів (2009–2012 рр.)» від 01.02.2013 р. йде мова про те, що «в Україні, незважаючи на законодавче закріплення, не повною мірою реалізуються такі права споживачів у кредитно-фінансових правовідносинах, як право на достовірну інформацію про послугу та умови договору. Споживачі не мають ані достатньої інформації про фінансові послуги, які їм надають, ані необхідних знань, щоб їх

зрозуміти. Вони не завжди можуть оцінити рівень ризиків і можливі наслідки набуття додаткових фінансових зобов'язань та порівняти умови надання послуг, що пропонуються різними фінансовими установами» [18]. На думку авторів, необхідно законодавчо закріпити обов'язок осіб, які надають фінансову послугу, який би забезпечував дотримання прав споживача на повну та достовірну інформацію про ризики, що пов'язані з фінансовою послугою, а також про можливість відмовитися від неї; негайно спростовувати інформацію, що може завдати шкоди споживачам фінансових послуг, ввести заборону щодо практики нав'язування послуг. Держава в особі своїх органів повинна забезпечити здійснення нагляду за дотриманням цієї норми.

Можна сказати і про позитивні моменти, які враховані українським законодавцем відносно європейського досвіду. Наприклад, досить ефективно були відображені принципи Директиви Ради 85/374/ЄЕС «Про наближення законів, постанов та адміністративних положень держав-членів щодо відповідальності за неякісну продукцію» від 25.07.1985 року [19]. У ст. 16 Закону України «Про захист прав споживачів» йдеться про те, що «шкода, завдана внаслідок недоліків продукції (дефекту в продукції)», відшкодовується відповідно до закону [1]. Таким законом, на сьогодні є Закон України «Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції» від 19.05.2011 р. № 3390-VI, що містить досить схожі з Директивою ознаки неякісної продукції, положення про необхідність доведення завдання шкоди, строк відшкодування шкоди.

Висновки. Таким чином, у результаті проведеного аналізу, можна дійти висновків, що діюче українське законодавство та законодавство Європейського Союзу не охоплюють своєю дією та змістом усі важливі сфери та напрямки консьюмерського права. За сучасних умов виникла нагальна потреба у переосмисленні проблем, пов'язаних з гармонізацією, яка є необхідною складовою розвитку українського споживчого законодавства. На думку авторів, постає необхідність, по-перше, у гармонізації національного законодавства із Регламентом ЄС щодо еко-маркування № 66/2010 шляхом надання дозволу здійснювати еко-маркування в Україні для нехарчових продуктів; по-друге, у законодавчому закріпленні визначення товарів, що продаються на вагу, ціни продажу, ціни за одиницю; по-третє, в узгодженні поняття несправедливої комерційної практики за Директивою 2005/29/ЄС «Про недобросовісну комерційну практику» та нечесної підприємницької практики, яку закріплює законодавство України; по-четверте, у збільшенні обсягу інформації, що надається споживачу перед укладенням договору; по-п'яте, у закріпленні обов'язку осіб, які надають фінансову послугу, який би забезпечував дотримання прав споживача на повну та достовірну інформацію про фінансову послугу та про ризики, що пов'язані з нею.

І на завершення цього дослідження, слід звернути увагу, що питання гармонізації законодавства України та Європейського Союзу в сфері захисту прав споживачів не є вирішеним до сих пір. Протиріччя, непослідовність деяких положень цивільного законодавства мають місце, як і в національному так і в розглянутих нормативно-правових актах Європейського Союзу. Більш детальне вивчення цих питань може бути предметом інших наукових досліджень.

Список літератури

1. Про захист прав споживачів [Електронний ресурс]: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>. – Назва з екрана.
2. Бездітько М. Б. Історія виникнення руху захисту прав споживачів та міжнародний досвід [Текст] / М. Б. Бездітько // Матеріали 8 Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Правозахисний рух: історія та сучасність». – Полтава, 2015. – С. 40–41.
3. Історія та міжнародний досвід захисту прав споживачів [Електронний ресурс] // Головне управління Держпродспоживслужби в Київській області. – Режим доступу: <http://oblvet.org.ua/novini/storya-ta-mjnarodnij-dosvd-zahistu-prav-spojivachv/>. – Назва з екрана.
4. Договір про заснування Європейської Спільноти [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 25.03.1957. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_017. – Назва з екрана.
5. Дудла І. О. Захист прав споживачів [Текст]: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. – 448 с.
6. Правове регулювання сфери захисту прав споживачів у Європейському Союзі та в Україні (комплексне порівняльно-правове дослідження) [Текст] / Кол. авт.: Ісічко А., Мінін О. та ін.; За заг. ред. І. А. Грицька. – К.: ТОВ «АТИКА-Н», 2005. – 656 с.

7. Плахтій Ю. Нормативно-правове забезпечення у сфері захисту прав споживачів [Текст] / Ю. Плахтій, Р. Байцар // Вимірювальна техніка та метрологія: міжвід. наук.-техн. зб. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка»; відп. ред. Б. І. Стадник. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – С. 88 – 91.
8. Вишневецька С. В. Колізійно-правові аспекти захисту прав споживачів за законодавством Європейського Союзу [Текст] / С. В. Вишневецька, Х. В. Кметик // Форум права. – 2014. – № 4. – С. 43 – 47.
9. Захист прав споживачів в Європейському Союзі та Україні: аналіз звіт [Текст] / Спільний проект Європейського Союзу та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй; Спільнота споживачів та громадські об'єднання – К., 2007. – 36 с.
10. Черняк О. Ю. Класифікація прав споживача за законодавством України та Європейського Союзу [Текст] / О. Ю. Черняк // Форум права. – 2008. – № 2. – С. 458 – 464.
11. Regulation (EC) No 1980/2000 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1514123009090&uri=CELEX:32010R0066>. – Назва з екрана.
12. Ініціатива Міністерства аграрної політики та продовольства України. Базові матеріали. Робоча група № 8.2. Виробництво органічної продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/system/files/8.2.%20Basic%20Material%20UKR.pdf>. – Назва з екрана.
13. Гембара О. Ю. Правове регулювання ціноутворення в господарській діяльності [Текст]: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Олена Юріївна Гембара. – Харків. – 2016. – 242 с.
14. Директива Європейського парламенту і Ради ЄС о недобросовестной коммерческой практике по отношению к потребителям на внутреннем рынке (Директива о недобросовестной коммерческой практике) [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 11.05.2005 р. № 2005/29/ЕС. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_b43. – Назва з екрана.
15. Фон Браунмюль П. Захист прав споживачів: стандарти ЄС та України [Текст] / П. Фон Браунмюль, Р. Байко, Л. Васильєва. – К., 2016. – 40 с.
16. Директива Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу о правах потребителей, изменяющая Директиву 93/13/ЕЭС Совета ЕС и Директиву 1999/44/ЕС Европейского парламента и Совета ЕС и отмечающая Директиву 85/577/ЕЭС Совета ЕС и Директиву 97/7/ЕС Европейского парламента и Совета ЕС [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 25 жовтня 2011 г. № 2011/83/ЕС. – Режим доступу: <http://ozpp.ru/international/directivy-es-po-zpp/>. – Назва з екрана.
17. Поплавська М. Місце права на інформацію про продукцію в системі прав споживачів за законодавством України та ЄС [Електронний ресурс] / М. Поплавська. – 2015. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/charte/124/1235/44838#charte>. – Назва з екрана.
18. Судова практика з розгляду цивільних справ про захист прав споживачів (2009 – 2012 рр.) [Електронний ресурс]: Узагальнення судової практики від 01.02.2013. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0006700-13>. – Назва з екрана.
19. Директива Ради «Про наближення законів, постанов та адміністративних положень держав-членів щодо відповідальності за неякісну продукцію» [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 25 липня 1985 року № 85/374/СЕС. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_348. – Назва з екрана.

Стаття надійшла 17.03.2018 р.

В. А. Завертнева-Ярошенко, старший преподаватель
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова
Кафедра гражданско-правовых дисциплин
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

А. С. Кисель, студентка 3 курса
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова
Экономико-правовой факультет
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

ПРОБЛЕМЫ ГАРМОНИЗАЦИИ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УКРАИНЫ И ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

Резюме

Статья посвящена анализу потребительского законодательства Украины и Европейского Союза, определению основных проблем формирования института защиты прав потребителей и поиску способов решения этих проблем. Обоснована необходимость усовершенствования механизма защиты прав потребителей в Украине. Представлена характеристика основных нормативно-правовых документов, которые регулируют права потребителей. Сделан вывод о том, что действующие нормативно-

правовые акты не охватывают ряд проблем в сфере защиты прав потребителей, хотя основные принципы нашего потребительского законодательства все же соответствуют европейским.

Ключевые слова: потребитель, защита прав потребителей, гармонизация, качество товаров, директива Европейского Союза.

V. A. Zavertneva-Yaroshenko, Senior Lecturer
Odessa I. I. Mechnikov National University
the Department of Civil Law Disciplines
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

A. S. Kysel, Student
Odessa I. I. Mechnikov National University
Economics and Law Faculty
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

PROBLEMS OF HARMONIZATION OF THE LEGISLATION OF UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION IN THE FIELD OF PROTECTION OF CONSUMER RIGHTS

Summary

The article is devoted to the analysis of the consumer legislation of Ukraine and the European Union, the definition of the main problems of the institution of protection of consumer rights and the search for ways to solve these problems. The necessity of reforming and improving the mechanism of consumer rights protection in Ukraine is grounded. The characteristic of the basic normative legal documents that regulate the rights of consumers is presented. The conclusion is made that the current regulatory and legal acts do not cover a number of problems in the field of consumer protection, although the basic principles of our consumer legislation still correspond to those in Europe.

Key words: consumer protection, consumer rights, harmonization, quality of goods, directive of the European Union.